

TEATRE DE "PROVINCIE" ?

de acad. Victor Eftimiu

Valorosul colectiv al Teatrului „Valea Jiului“, cu sediul la Petroșani, ne-a vizitat și-n primăvara aceasta, adăugînd succesorilor de anul trecut, altele noi.

Confruntarea cu publicul Capitalei nu ne poate decît folosi. Ar fi de dorit ca trupele din provincie să ia cît mai des contact cu bucureștenii. Cuvîntul „provincie“ poate că nici nu mai e la locul lui. Se spunea „teatru de provincie“ oarecum în deridere. Însemna, această expresie, interpreți mediocri (deși Iașul și Craiova ne-au dăruit, pe vremuri, actori de talia lui Const. Radovici, R. Bulfinski, Ion Morțun, Ramadan și alții), decoruri și costume răpănoase, spectacole neînchegate, lincede, rincede, cînd nu erau declamatorii pînă la ridicol.

Astăzi, cele mai bine de treizeci de teatre de dramă și comedie din restul țării se prezintă în condiții mai mult decît satisfăcătoare.

Sprijinul pe care-l dă conducerea de partid și de stat și exigențele publicului însuși au făcut ca nivelul ideologic și artistic al textului, al interpretării și al prezentării plastice să nu fie mai prejos de-al celor mai bune reprezentării date în orașul de reședință.

Nu o dată, s-au realizat în capitalele de regiuni spectacole care au întrecut pe cele de la București.

Am văzut, la Craiova, un delicios Bunbury de Oscar Wilde, înscenat de talentatul regizor Vlad Mugur, care ne-a prezentat și un Hamlet interesant.

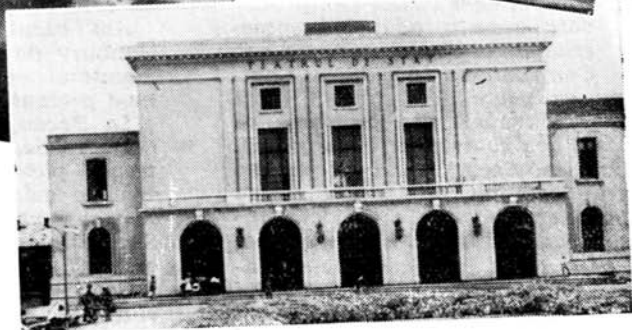
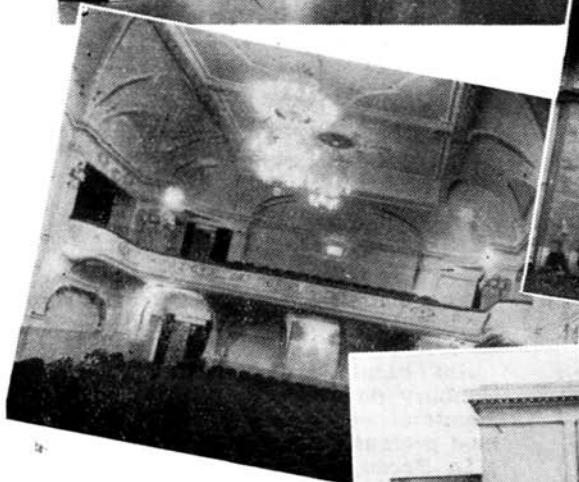
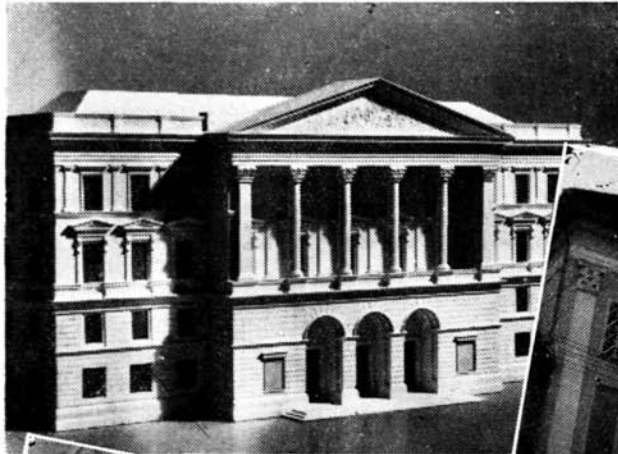
La Bacău, în regia lui Panait Cotescu, în decorurile și costumele regretatului pictor Kiriacoff, poemul feeric Înșir-te mărgărite a cunoscut cea mai frumoasă viziune scenică de pînă acum. Și doar a fost montat de-atîtea zeci de ori la București și aiurea !

Concentrîndu-și toate preocupările și eforturile în realizarea unui spectacol cît mai artistic, regizori tineri pun inimă, talent și pricepere, într-o firească emulație, într-o nobilă ambiție de-a se întrece.

Absolvenți recenți ai institutelor de artă dramatică își fac stagiul în noile teatre, jucînd, de la început, roluri importante.

Tot așa, actori vîrstnici, care înainte vreme au trecut nebăgați în seamă pe malurile Dimboviței, au abordat în alte orașe ale republicii roluri importante, unul după altul, și au reușit să-și facă o personalitate artistică de mîna-ntii.

Mi-a fost dat, în ultimii ani, să gădesc, la Sibiu sau la Reșița — ca să nu pomenesc decît numele a două lo-

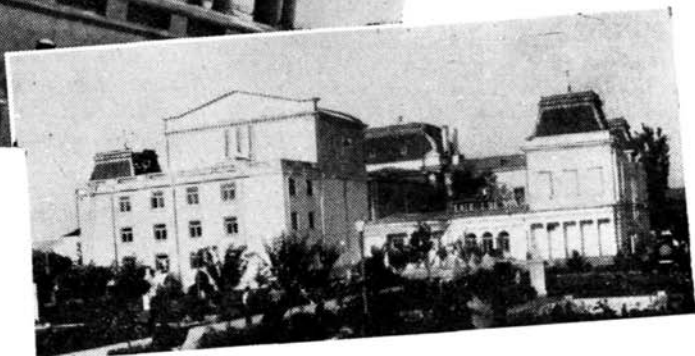
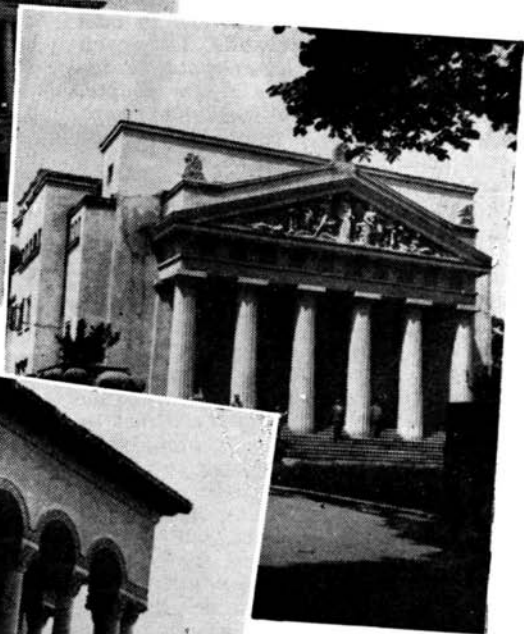
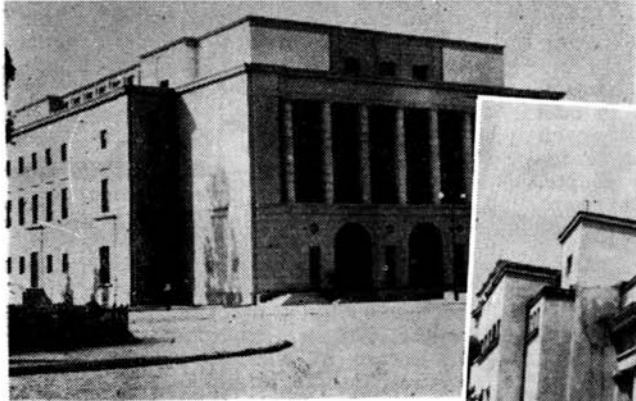
Stînga sus: Teatrul de Stat din Arad;
 stînga jos: Teatrul de Stat din Turda;
 dreapta sus: Teatrul Maghiar de Stat din Sf. Gheorghe;
 dreapta jos: Teatrul de Stat din Constanța.

calități care mi-au venit sub condei —
 vechi prieteni și colaboratori, oameni
 modești, distribuiți odinioară în perso-
 naje secundare și care, prin muncă și
 perseverență, au reușit să-și descopere,
 să-și valorifice propriul talent, abor-
 dînd roluri importante, atîngînd o mă-
 iestrie scenică de cea mai aleasă cali-
 tate.

Avem toate motivele să privim cu
 încredere și bucurie dezvoltarea în-
 tregii noastre mișcări teatrale. Citesc

cu emoție rîndurile din proiectul de
 Directive ale partidului: „...pentru dez-
 voltarea activității culturale și artistice
 se vor construi noi așezăminte de artă
 și cultură: teatre, cluburi muncitorești,
 case de cultură...” Se află cuprinsă în
 aceste cuvinte însăși înflorirea teatrului
 nostru, înflorire la care toți creatorii,
 de la autor la actor sau tehnicianul de
 teatru, își vor da o deplină contribuție.

În această înflorire a teatrului nostru
 se cuvine să subliniem rolul organelor

Sînga sus : *Teatrul de Stat din Botoșani* ;
sînga jos : *Teatrul de Stat din Pitești* ;
dreapta sus : *Teatrul de Stat din Galați* ;
dreapta jos : *Teatrul de Stat din Birlad*.

de partid și al sfaturilor populare locale, care sprijină cu însuflețire mișcarea dramatică a țării, înlesnind viața actorilor, acordînd teatrelor o deosebită atenție, mîndrindu-se cu fiecare nou succes al trupei din regiunea respectivă, contribuind deci efectiv la ampla dezvoltare a artei noastre teatrale.

Grație noilor condiții, spectacolele din „provincie“ sînt în general bine alese, bine studiate.

Spectatorul de astăzi nici nu s-ar mai mulțumi cu reprezentațiile de min-tuală, oferite pe vremuri de turnee improvizate. De zece ani încoace am vizitat cel puțin cincisprezece teatre

din țară, care mi-au jucat unele piese. Clădiri noi și altele renovate stau la dispoziția actorilor și a publicului. Lumină, căldură, curățenie, confort, prețutindeni.

Îmi aminteam întinericul, igrasia, prăfăria și frigul din teatrele de odinioară, cabinele mizerabile, lampa cu petrol din Alexandria, atârnată de tavan și care lumina, fie zi, fie noapte, pădurea, castelul, sau piața imaginară unde se petrecea acțiunea. „Galeria“ era două cotețe situate în scenă, două deschizături practice în peretele de scinduri. Cîțiva cetățeni zurbagii ronțăiau semințe de dovleac și improșcau pe actori cu cojile, în momentele cele mai patetice ale dramei.

Dar teatrul din Huși, unde locul domnului prefect sau al doamnei primărese era marcat printr-o adîncitură proiectată în plușul primei bănci ?

Dar cabina unică de la șandramaua din Buzău, a cărei ușă dădea direct în curtea cu noroi și gunoaie, înghețată ? O scîndură străvezie despărțea scena de peisajul hibernal. Prin această ușă se strecura crivățul, ca un ștregar ce vrea să vadă și el, dacă nu întregul spectacol, măcar decolteul marchizelor și al nimfelor care își schimbau costumul, ferindu-se, pudic, de privirile partenerilor înghesuiți în aceeași cabină cu sexul slab.

Nici clădirile teatrelor Naționale nu erau mai pricopsite. Aceeași sărăcie, aceeași dezolare domneau și la Craiova. Cît despre „sălile“ care, se închiriau trupelor în turneu, să nu mai vorbim ! O sobă de tuci dogorea într-un colț al magherniței, în vreme ce spectatorii de la celelalte colțuri își suflau în degete. Actorii dîrdăiau între culise și tu-

șeau, sufocați de fumul unui foc aprins sub scenă, abia către sfîrșitul spectacolului. Astăzi, se joacă teatru în condiții omenești : statul a luat în mîna soarta actorilor, care au lefuri sigure, egale cu ale colegilor de la București.

Teatrul de stat — uneori și filarmo- nica locală — au devenit centrul vieții sufletești și spirituale în orașele din regiuni.

Fiecare actor e cunoscut, îmbrățișat și urmărit cu simpatie de către conce- tățeni. Evoluția, progresul său artistic sînt comentate, subliniate, comparate, la fiecare rol nou, cu creațiile ante- rioare. Atenția, interesul obștesc îl în- fășoară într-o caldă atmosferă de cu- riozitate și de prețuire.

Condițiile în care trăiește și se ma- nifestă astăzi omul de teatru din așa- zisa „provincie“, posibilitatea de a se releva ca interpret înzestrat al mare- lui repertoriu, viața amplă care pulsează în aceste orașe, pe care pu- terea populară le-a scos din somno- lența de odinioară, fac ca existența actorului, dincolo de barierele cetății lui Bucur, să nu mai fie ca altădată un exil.

Ar fi de dorit ca directorii teatrelor de stat și autoritățile superioare să prilejuiască excelenților comedieni re- gionali, vizite cit mai dese în Capitală, unde publicul și presa îi primesc cu atîtea aplauze, cu atîta dragoste și ad- mirație pentru talentul lor, pentru pre- zența lor permanentă în mișcarea ar- tistică a țării și cu atîta recunoștință pentru munca lor de acasă.

